

nós. D'aquí també el fr. *Bapaume*, vila de Picardia.

Batoi, V. *Alcoi* (cf. *Bast*) *Batzac(s)*, *Batzigo*, *Batzuca*, V. *Bas*- *La Bau*, V. *Avalri* *Baub*s, V. *Balbs* *Bauç*, V. *Balç*

Bauló, V. allí, p. 65 i cf. *Montboló* *Baulòria*, V. *Baillòria* *Bauma*, V. *Balma* *Baumaïans*, V. *Maians* *Baumet*, V. *Malvet/Mauvet* *La Baur*, *La Baus*, V. *Avalri* *Baürsa*, *Baürta*, -ürts, V. *Bultra* † *Bausà*,
5 V. *Bauçà*

BAUÇA

Pot haver arribat a ser NL: Quadrado (*For.* y C.)¹⁰ esmenta «la de *Bauzà*» com a possessió medieval (S. XIV?) a St. Joan de Sineu, si bé el que cita d'aquest poble en la 2a. edició, p. 363, és només *N'Amador Bauzà* en un doc. de 1451. *Can Bauzà* 1584, 1610, doc. te. Ariany (XLI, 37.20, Masc. 20F7). «Es Pou *bosà*» te.¹⁵ Binissalem (XL, 40.19; Masc. 18A6), però escrit «al Pou den *Bausa*» a. 1449 (*BSAL* III, 131); i un *Son B.* te. Artà (m. Masc.).

Tanmateix, en si, és nom de persona. Com a cognom és antic i pròcer, només a Mallorca. A penes cal dir que la grafia amb -z- d'alguns textos és deguda només al vici dels impressors del segle passat de reemplaçar ç per z (ells també posaren P. O. *Bauzà* a un de Montuïri a. 1511, en l'obra de Quadrado, 312). En edicions més fidels, trobo *Bauçà* 1584, 1610, doc.²⁵ de 1617, i sengles de 1619, 1674 etc. (Bover, *BiEBal*, § 110; *BSAL* v, 174b, III, 272, 273, v, 146b, IV, 126b). No sé pas si l'ha dut ningú sinó gent o famílies mallorquines: com a tal només en el *DAG*, i el mateix Alcover el dona només allí, a Menorca i a prov. Caste.³⁰ lló de la Plana, escrivint-lo correctament *Bausà* amb ss doble; per més que *AlcM* hi afegeixi Margalef i Llíber.

És inadmissible i vergonyós que en aquesta obra i en el llibre d'En Moll sobre cognoms, se li doni la grafia «*Bauza* o *Bausà*» amb s simple o amb la disfressa acastellanada de la z: ni en els llocs citats ni enlloc on ho he oït no he sentit altra pronúncia que *bauzá* (mai *bəuzá*); és evident que s'imposava restituir l'única ortografia fundada en la llengua real: *Bauçà*, o, si es vol, *Bausà*, tal com aquells a qui els escrivien *Dolz* o *Ponz* llurs noms, ho han rectificat en *Dolç*, *Ponç* o *Pons*.

Aquí no es pot pensar en un origen morisc, com en altres noms balears; car és impossible trobar-li etim. aràbiga o mossàrab. Tal com en *Bastart*, s'imposa veure-hi un nom portat pels col·laboradors occitans a l'a Conquesta de Mall.: oc. ant. *baussà(n)*, fr. *balcenc*, *balzan*, it. *balzano* (z sorda), nom de color, aplicat sobretot al pelatge dels cavalls «tachtet» i a l'estendard dels Templers; potser primer com a sobrenom de gent⁵⁰ de cavall.

Però és que, en realitat, aquesta aplicació antropònica ja ens consta a França: un «Antoine *Bausan* de St. Chamas --- retourne vers Agde» a. 1781 (*Cerca* 1958, 126); *Bauçanz* NP en un doc. de Champagne a.⁵⁵ 1249 (Lebel, *Les NPP de la Fr.*, 103) etc.

Baucells, *Bauçols*, V. *Balç*, *Baudosa*, V. *Baldós*, -osa *Baulat*, V. *Vilamolat* *Baulella*, V. *Veulella* (s. v. *La Vola*) *Baulenes* mall., vol. I, 65-66.

BAUSÉN

Poble aranès, elevat a l'esq. de la Garona, en la baixa Vall, damunt Lés. En ortografia aranesa, *Bausenn*. Pron. *bauçén*: 1924 allí mateix i tots els pobles veïns, i 1925-1934.

DOC. ANT. 1282: «villas de Canejà et de *Bausenn*» (Reglã, *Lucha por Aran*, 10).

Ja Sarrieu suggeria parentiu amb *Beaucens* (en *Bouts d. Mount*. XXIX, 86) [pron. *bəuséns*], poble situat 7 k. SE. d'Argelès Gazost (Lavedà, *HPyr.*).

ETIM. És lícit vacillar entre un origen pre-romà, aquitànic, i un d'antroponímic germànic. Recordem que Lés, Bossost, Arres etc. i la majoria dels noms dels pobles de la Vall, són d'aquell compartiment, però també n'hi ha que vénen, més o menys segurament d'aqueixos germanismes: *Escunyau*, *Betlan* i *Monicorbau* clarament, d'*Aubert* és també probable; *Canejan*, d'un NP romà; i, a *Betrenn*, hi ha una ambivalència paral·lela.

Aquí, a favor de l'aquitano-vascònic no hi ha agafador gaire ferm. Únicament notem un lloc *Belsinum* que figura en l'estrada romana d'*Aginnum a Lugdunum Convenarum* (St. Bertrand). Com ho detalla Lizop (*Convenae*, 123), les distàncies que donen els itineraris (respecte d'Agén, Auch i St. Bertrand), li semblen correspondre aproximadament a *Masseube*, poble no llunyà de Mirandè del Gers, amb el qual, bo i dubtant, Lizop pensa a identificar-lo; tanmateix com que això ha de ser prop d'un centenar de k. més al N. de Bausén, no pot tractar-se, però, del nostre ni del del Lavedà.

Lingüísticament no fóra inconcebible que d'una variant d'aqueix modern *Masseube* vingués *Bausén* (a base de metàtesi i propagació labial —passant per algun **Beusseme* o *Mesilbu*). És ben dubtós, però, que no s'accentués *Bélsinu* o, amb lleu esmena, *Bélsimu*. I encara que fos -inum, tampoc correspondria bé aquesta -N simple o -M- a la -nn dental de *Bausenn*, que postula una base -ENN o -IND.¹ En conclusió, però, convé renunciar a la identificació amb l'hapax antic *Belsinum*, mancada de suport geogràfic i sense precisa correspondència fonètica.

En canvi hi ha coincidència perfecta amb un NP germànic molt conegut i ben establert, no sols en germànic, sinó per descendents gascons i catalans. *Belissendis* Först. 256. En la doc. catalana abunda, com a NP femení, i també masculí: «uxori tue *Balassendis*» a. 1045; «uxor mea *Bilisen* --- *Belsen*» a. 1052 (doc. de La Vansa, *Arx.* Solsona); «R. Oliba et coniuge sua *Ballesen*» Mur a. 1069 (*BABL* VI, 115); «Sendred et *Bellesen*, conjuges» Olèrdola 1077 (MiretS., *TemplH* 378); «femine Maiamburgs et *Beles-*